

CT-scan

Radiologie

AZ JAN PORTAELS
Algemeen Ziekenhuis Vilvoorde

Inhoud

CT-scan	3
Vorbereidingen	3
Tijdens het onderzoek	5
Nazorg	5
Tot slot	7
Nuttige coördinaten	7

Ter bevordering van het leesgemak wordt in elke brochure de derde persoon enkelvoud mannelijk gebruikt: "hij", ongeacht het geslacht van het onderwerp in de zin.

CT-scan

CT staat voor 'Computer Tomografie', in de volksmond ook wel 'scanner' genoemd. Hierbij worden digitaal virtuele doorsneden gemaakt van het lichaam. Dit geheel van beelden vormt een driedimensionaal overzicht van het te onderzoeken deel van het lichaam.

U ligt hiervoor op een smalle onderzoekstafel die langzaam in een ronde opening met een diameter van 78 cm schuift. Er wordt steeds gebruik gemaakt van een zo laag mogelijke stralingsdosis. Hiervoor volgen wij de nieuwe technische innovaties op de voet.

Vorbereidingen

Een CT-onderzoek wordt uitgevoerd op afspraak en op voorschrift van een arts. U dient zich voor een CT-onderzoek tijdig aan te melden bij het secretariaat van de dienst radiologie. Voor sommige onderzoeken zal u bij de afspraak gevraagd worden 1 uur voor de aanvang van het onderzoek te komen.

- Voor een aantal CT-onderzoeken is geen voorbereiding nodig (wervels, ledematen, hersenen, sinussen, ...).
- Voor CT-onderzoeken waarbij contraststof toegediend wordt, dient u nuchter te zijn (zie verder).
- Voor onderzoeken van de buik is het vaak noodzakelijk dat de dunne darm moet beoordeeld worden. Hiervoor is een contrast-product vereist, de perorale voorbereiding. Deze vloeistof moet men volledig opdrinken in een tijdspanne van ongeveer 1 uur, gelijkmatig gespreid. Het eerste half uur na het beginnen drinken van de oplossing, vragen we om niet meer te gaan plassen omdat de urineblaas gevuld moet blijven voor het onderzoek.

Soms wordt ook de dikke darm of colon gevuld met een lavement. Door het plaatsen van een buisje in de aars laat men een vloeistof met contraststof in de dikke darm lopen. Om het lavement goed te kunnen ophouden en krampen zo veel mogelijk te vermijden, dienen we intraveneus een medicament toe (Buscopan).

- Voor meerdere onderzoeken kan contraststof via de aders toegediend worden (intraveneuze contraststoftoediening). Hierbij wordt een oppervlakkige ader in de arm aangeprikt of wordt de contraststof toegediend via een bestaande in-tra-veneuze leiding (infuus, portacath).

Medicatie

Wanneer u medicijnen gebruikt, mag u deze innemen met een beetje water, tenzij uw arts u vertelt dat u deze medicijnen voor het onderzoek niet mag innemen.

Nuchter

Voor CT-onderzoeken met een intraveneuze contraststof dient u minstens gedurende 4 uur **volledig nuchter** te zijn voor aanvang van het onderzoek. Voor de onderzoeken van de buik is dit minstens gedurende 8 uur. Veel onderzoeken kunnen zonder contraststof uitgevoerd worden, zoals een CT-scan van de wervels of de sinussen. Soms bepaalt de radioloog pas tijdens het onderzoek of het nodig is een contraststof te gebruiken.

Claustrofobie

Angst in kleine ruimten, komt zelden voor in de CT-scan, maar wanneer u uw aanvragende arts of uw huisarts vooraf verwittigt, kan een kalmeringsmiddel voorgeschreven worden.

Zwangerschap en borstvoeding

Gezien de beeldvorming tot stand komt door röntgenstralen (X-stralen) is een CT-onderzoek te vermijden bij een (eventuele) zwangerschap, zeker in de beginfase van de zwangerschap. **Het is dus belangrijk een (mogelijke) zwangerschap te melden.**

Indien u borstvoeding geeft kan u dit na een CT-onderzoek gewoon verder zetten. Indien u een intraveneuze contraststof toegediend krijgt, dan is deze niet schadelijk voor uw baby. Mocht u hier toch bezorgd over zijn, kan u gedurende 24u na het toedienen van het contrast de borstvoeding staken en de melk weggooien. Voordien kunt u misschien de melk afkolven om de baby te voeden tijdens deze periode.

Familie of andere begeleiders

Familie of andere begeleiders kunnen op u wachten in de wachtruimte. Alleen professionele begeleiders en begeleiders van kleine kinderen worden, met de nodige voorzorgsmaatregelen, toegelaten. Komt u zelf voor een CT-onderzoek en heeft u kleine kinderen, dan moet u zelf opvang organiseren voor uw kinderen.

Tijdens het onderzoek

Na de voorbereidingsfase gaat u op de onderzoekstafel liggen, meestal op de rug, soms op de buik, hetzij met de voeten hetzij met het hoofd in de ronde opening van de scanner. Tijdens de opnamefase schuift de onderzoekstafel doorheen de ronde opening van de scanner over de afstand van het te onderzoeken lichaamsdeel. Gedurende die fase moet u volledig stil blijven liggen en, afhankelijk van de aard van het onderzoek, uw adem voor een kort moment ophouden.

Omwille van stralingshygiëne blijft de radiologisch verpleegkundige tijdens de duur van het onderzoek buiten de onderzoeksruimte. Communicatie met de verpleegkundige blijft op elk moment mogelijk.

Tijdens de toediening van de intraveneuze contraststof ervaren sommige mensen een intens warmtegevoel, beginnend in de keel, verspreidend doorheen het lichaam. Dit warmtegevoel verdwijnt snel. Braakneigingen na inspuiting van contraststof komen met de nieuwere producten minder voor.

Nazorg

Het lavement en de perorale contraststof bij CT-onderzoeken van de buik kunnen aanleiding geven tot een frequentere en lossere stoelgang.

Het medicament dat wordt toegediend bij het lavement dient om de darmspieren te ontspannen en is na ongeveer een half uur uitgewerkt.

Vandaar raden wij u aan om na het onderzoek nog een kwartier in de wachtzaal te blijven wachten en naar het toilet te gaan vooraleer je het ziekenhuis verlaat, dit om “accidentjes” onderweg te vermijden. Om incontinentieproblemen te vermijden, is het aangeraden de nodige reserve onderkleding mee te brengen. Wij voorzien het nodige toiletgerief.

Allergie

De gebruikte contrastproducten bevatten jodium, waarvoor men overgevoelig of allergisch kan zijn. Ernstige allergische reacties zijn zeldzamer geworden door het gebruik van nieuwere contraststoffen.

Een allergische reactie op contraststof varieert van jeuk met rode papels (lijkt op muggenbeten) of gezwollen oogleden, tot een ernstige reactie met zwelling in de keel of een allergische shock.

Deze overgevoeligheid is onvoorspelbaar, tenzij ze al van voorgaande onderzoeken bekend is. Het risico kan groter zijn bij patiënten met gekende allergieën voor andere stoffen, of met hooikoorts, eczeem of allergisch astma.

Bij gekende jodiumovergevoeligheid of een andere allergie is het belangrijk uw aanvragende arts en het radiologisch team hierover te informeren.

De aanvragende arts moet de absolute of relatieve contra-indicaties voor contraststoftoediening (onder andere jodiumallergie, ernstige nierinsufficiëntie, Ziekte van Kahler,...) aanduiden op het aanvraagformulier voor het onderzoek.

Mogelijke complicaties

De ader waarin de contraststof wordt gespoten kan soms door de hoge druk lekken of scheuren waarbij de contraststof niet in de bloedbaan komt, maar in de weefsels rond de ader: dit is een extravasatie, die meestal gepaard gaat met lokale pijn en zwelling.

Mocht er zich, nadat de verpleegkundige de onderzoeksruimte heeft verlaten een probleem voordoen, kan u dit kenbaar maken via de ingebouwde microfoon of door uw arm op te steken, volgens de afgesproken instructies met de verpleegkundige.

Ondanks dat de ader waar contraststof werd ingespoten, gespoeld wordt met steriel water, kan tot enkele dagen erna, soms een ontsteking met klontervorming van de ader ontwikkelen (flebitis), gepaard gaande met pijn, roodheid en zwelling. Wanneer dit zich voordoet contacteert u best uw behandelende arts of uw huisarts.

Verslag

De beelden en het verslag van de radioloog worden elektronisch ter beschikking gesteld van de aanvragende arts. Alleen uw arts kan de onderzoeksresultaten met u bespreken.

Tot slot

Mocht u na het doornemen van deze informatie nog verdere vragen hebben, aarzel dan niet ze te stellen aan de behandelend arts of het zorgteam van het AZ Jan Portaels. Wij helpen u graag verder.

Wij danken u voor uw gewaardeerde medewerking en stellen alles in het werk voor een vlot verloop van het onderzoek.

Nuttige coördinaten

Radiologie

| T 02 257 51 00

| E radiologie@azjanportaels.be

Website

Alle patiëntenbrochures zijn online beschikbaar via de website via patiënteninformatie.

| www.azjanportaels.be

Algemeen Ziekenhuis Jan Portaels

Gendarmeriestraat 65 | B-1800 Vilvoorde | T 02 254 64 00 | F 02 257 50 50
info@azjanportaels.be | www.azjanportaels.be

AZ JAN PORTAELS
Algemeen Ziekenhuis Vilvoorde